

සමාජ ආර්ථික දත්ත අත්පොත 2018

මිනිස්බල හා රැකිරක්ෂා දෙපාර්තමේන්තුව
කමකරු හා වෘත්තීය සමිති සබඳතා අමාත්‍යාංශය

සමාජ ආර්ථික දත්ත අත්පොත

2018

ISBN

මුද්‍රණය

ප්‍රකාශනය

ශ්‍රී ලංකා වෙළඳපොළ තොරතුරු ඒකකය

මිනිස්බල හා රැකියා දෙපාර්තමේන්තුව

9 මහල, සෙන්සිටිවය (ii අදියර),

බත්තරමුල්ල.

0112186171

පෙරවදන

වර්තමාන ශ්‍රී ලංකාව තුළ දැනට පවතින තරඟකාරී අධ්‍යාපනය හේතුකොට ගෙන විශ්වීය දැනුම වඩාත් පුළුල් ලෙස සොයා යාමට නව මාවතක් විවර කර ඇති බැවින් කුඩා අවධියේ සිටම දරුවන් දැනුමින් පරිපූර්ණ පුද්ගලයන් කිරීම අප සැමගේ වගකීමයි. පාසල් අධ්‍යාපනයේ කඩඉම් ජය ගැනීමටත්, ඉන් අනතුරුව උසස් අධ්‍යාපනය කරා යාමට වෙර දරන දරුවන්ට අත්වැලක් වීමටත් ඒ හා සමගාමීව දේශීය හා විදේශීය සමාජීය ආර්ථික ප්‍රවණතා විශේෂයෙන්ම ශ්‍රම වෙළඳපොළ පිළිබඳ මූලික අවබෝධයක් ලබාදීමටත්, මිනිස්බල හා රැකිරීම් දෙපාර්තමේන්තුවේ මිනිස්බල සැලසුම්, සංවර්ධන හා පර්යේෂණ අංශය මගින් සමාජ ආර්ථික දත්ත අත්පොත ප්‍රකාශයට පත්කරනු ලැබේ.

දෙස් විදෙස් පිළිගත් සංවිධාන සහ ආයතන මගින් ප්‍රකාශයට පත්කර ඇති සමාජ , ආර්ථික වටිනාකමක් සහිත දත්ත එක්රැස් කර අත්පොතක් ලෙස එළිදැක්වීම තුළින් ඔබට මූලාශ්‍ර පරිශීලනයෙන් තොරව දත්ත සපයා ගැනීමේ පහසුව සලසා දීම අපගේ මූලික අරමුණයි.

රටක සමාජ, ආර්ථික හා දේශපාලන මට්ටම තීරණය කිරීමෙහිලා ඉතා වැදගත් නිර්ණායකයන් වන්නේ ඒ ආශ්‍රිත දත්ත හා දර්ශකයන්ය. රටක සංවර්ධිත ඉලක්ක කරා ළඟා වන්නේ කෙසේද? යන්න පිළිබඳව මෙම දත්ත අත්පොත තුළින් අවබෝධයක් පරිශීලනය කරන්නන්ට ලබා ගැනීමට හැකිවනු ඇත.

දෙස් විදෙස් මූලාශ්‍ර භාවිත කර මෙම පොත නිර්මාණය කරන බැවින් ශ්‍රී ලංකාවේ සමාජ ආර්ථික සංවර්ධනය කරා ළඟා වීමට අවශ්‍ය සමාජ ආර්ථික තත්ත්ව මොනවාද යන්න පිළිබඳව විශ්ලේෂණාත්මකව විමර්ශනයට ලක් කිරීමට හැකිවනු ඇත.

එමෙන්ම මෙම දත්ත අත්පොත උසස්පෙළ හදාරන ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන්ට තම විෂය ක්ෂේත්‍රවලට මෙන්ම ඔවුන්ගේ සාමාන්‍ය දැනුම, විෂය දැනුම වර්ධනය සඳහා ද මහෝපකාරීවනු ඇත. ඔබට මෙම අත්පොතේ ඇති දත්තවලට අමතරව අප දෙපාර්තමේන්තුව පිළිබඳව තව දුරටත් තොරතුරු අවශ්‍ය නම් අපගේ www.dome.gov.lk වෙබ් අඩවියට පිවිසිය හැකිය.

මෙම සමාජ ආර්ථික දත්ත අත් පොත පිළිබඳ ඔබගේ අදහස් හා යෝජනා අප වෙත යොමු කරන ලෙස ඉල්ලා සිටින අතර එමගින් තව දුරටත් සැලකිලිමත් විය යුතු අංශ පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීමට හැකි වනු ඇත.

පටුන

1. ජනගහනය පිළිබඳ දත්ත සහ දර්ශක.....
2. ආර්ථික දර්ශක.....
3. සමාජ සංවර්ධන දර්ශක.....
4. අධ්‍යාපන.....
5. සංවර්ධනය මැනීමේ සංයුක්ත දර්ශක (2017).....
6. ගෝලීය තරඟකාරී දර්ශක.....
7. ශ්‍රම බලකාය, සේවා නියුක්තිය සහ සේවා වියුක්තිය.....
8. ශ්‍රම ඉල්ලුම පිළිබඳ දත්ත(2017).....
9. සාමාන්‍ය දැනීම සඳහා තොරතුරු.....
10. සවිස්තරාත්මක තොරතුරු.....

වගු ලේඛනය

1. ජනගහනය පිළිබඳ දර්ශක

- 1.1 මධ්‍ය වාර්ෂික ජනගහනය, ජනගහන වර්ධනය හා ජන ඝනත්වය
- 1.2 වයස් ව්‍යුහය අනුව ජන සංඛ්‍යාව
- 1.3 දළ උපත් අනුපාතය, දළ මරණ අනුපාතය සහ ස්වභාවික ජනගහන වර්ධනය
- 1.4 මහද්වීප අනුව ජනගහනය
- 1.5 වැඩිම ජනගහනයක් ඇති රටවල් පිළිවෙලින් (ජනගහනය මිලියන)
- 1.6 ජනගහන සහ ජනගහන වර්ධනය (සාර්ක් රටවල් සඳහා)
- 1.7 සාර්ක් රටවල් සඳහා ජනගහන ප්‍රක්ෂේපන

2. ආර්ථික දර්ශක .....

- 2.1 ඒක පුද්ගල ආදායම
- 2.2 දළ දේශීය හා දළ ජාතික නිෂ්පාදිතයේ වර්ධනය (ආර්ථික වර්ධනය)
- 2.3 දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ආංශික වර්ධනය (ස්ථාවර සාධක මිල අනුව)
- 2.4 දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ සංයුතිය
- 2.5 ආයෝජන සහ ඉතිරිකිරීම් (ද.දේ. නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස)
- 2.6 ආයෝජනය (ද.දේ. නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස)
- 2.7 උද්ධමනය - තෝරාගත් රටවල්

3. සමාජ සංවර්ධන දර්ශක

- 3.1 උපතේදී ආයු අපේක්ෂණය
- 3.2 සාර්ක් කලාපීය මර්ත්‍යතාව
- 3.3 ස්ත්‍රී / පුරුෂ භාවය අනුව සාක්ෂරතාවය

4. අධ්‍යාපනය

- 4.1 අධ්‍යාපනය

5. සංවර්ධනය මැනීමේ සංයුක්ත දර්ශක

- 5.1 මානව සංවර්ධන දර්ශකය (HDI) - තත්ත්වය අනුව රටවල් වර්ගීකරණය
- 5.2 සංවර්ධනය මැනීමේ සංයුක්ත දර්ශක (තෝරාගත් රටවල් කිහිපයක් සඳහා)
- 5.3 දකුණු ආසියානු කලාපයේ රටවල මානව සංවර්ධනය

6 ගෝලීය තරඟකාරී දර්ශක

6.1 ගෝලීය තරඟකාරී දර්ශක

6.2 මූලික අවශ්‍යතා පිළිබඳ දර්ශක

6.3 කාර්යක්ෂමතාවය පිළිබඳ දර්ශක

6.4 නව්‍යකරණය සහ ව්‍යාපාර විදග්ධතාවය

6.5 අධ්‍යාපන සහ කුසලතා පිළිබඳ ආංශික දර්ශක

7. ශ්‍රම බලකාය, සේවා නියුක්තිය සහ සේවා වියුක්තිය

7.1 වැඩ කරන වයසේ ජනගහනය සහ ශ්‍රම බලකාය

7.2 ශ්‍රම බලකා සහභාගීත්ව අනුපාතය

7.3 ශ්‍රම බලකා සහභාගීත්ව අනුපාතය

7.4 ශ්‍රම බලකා සහභාගීත්ව අනුපාතය (වයස, ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය හා අංශ අනුව)

7.5 සේවා නියුක්තිය වැඩ කරන වයසේ ජනගහනයට දක්වන අනුපාතය

7.6 අධ්‍යාපන මට්ටම අනුව ආර්ථිකමය වශයෙන් අක්‍රීය ජනගහනය

7.7 ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය අනුව ආර්ථිකමය වශයෙන් අක්‍රීය වීමට හේතු

7.8 ශ්‍රම බලකාය හා සේවා නියුක්තිය

7.9 සේවා නියුක්ති අනුපාතිකය (ශ්‍රම බලකායෙහි % ලෙස)

7.10 සේවා නියුක්තියේ ආංශික දායකත්වය

7.11 සේවා තත්ත්වයන් අනුව සේවා නියුක්ත ජනගහනය

7.12 විදේශ සේවා නියුක්තිය

7.13 සේවා වියුක්ති අනුපාතය

7.14 වයස් කාණ්ඩ අනුව සේවා වියුක්තියේ සංයුතිය

7.15 අධ්‍යාපන මට්ටම අනුව සේවා වියුක්තියේ සංයුතිය

7.16 අධ්‍යාපන මට්ටම අනුව සේවා වියුක්තියේ සංයුතිය

7.17 සේවා වියුක්තව සිටි කාලය අනුව සේවා වියුක්ති ප්‍රමාණය

7.18 සේවා වියුක්ති අනුපාතය

7.19 ශ්‍රම බලකායේ වර්තමාන තත්ත්වය (දිස්ත්‍රික්ක මට්ටමින්)

8. ශ්‍රම ඉල්ලුම පිළිබඳ දත්ත

8.1 ප්‍රධාන වෘත්තීය කාණ්ඩ සහ අංශ අනුව ශ්‍රම ඉල්ලුම - 2017

8.2 ඉහළ ශ්‍රම ඉල්ලුමක් සහිත රැකියා - 2017

9. සාමාන්‍ය දැනීම සඳහා තොරතුරු

9.1 නුතන ලෝක පුදුම හත

9.2 නොබෙල් ත්‍යාග ලාභීන් (2016/2017/2018)

10. සවිස්තරාත්මක තොරතුරු

01

ජනගහනය පිළිබඳ දත්ත
හා
දර්ශක

1. ජනගහනය පිළිබඳ දත්ත දර්ශක

1.1 මධ්‍ය වාර්ෂික ජනගහනය, ජනගහන වර්ධනය හා ජනසන්නත්වය

වර්ෂය	මධ්‍ය වාර්ෂික ජනගහනය ('000)	ජනගහන වර්ධන අනුපාතිකය (%)	ජන සන්නත්වය (වර්ග කිලෝමීටරයට පුද්ගලයින්)
2000	19,102	1.3	305
2005	19,668	1.0	314
2010	20,653	1.0	329
2011	20,869	1.0	333
2012	20,328	0.9	323
2013	20,483	0.8	327
2014	20,675	0.9	331
2015	20,966	0.9	334
2016	21,203*	1.1	338
2017	21,444	1.1	342

මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්තා

*2012 ජන හා නිවාස සංගණනය මත පදනම් වේ

1.2 වයස් ව්‍යුහය අනුව ජන සංඛ්‍යාව

වර්ෂය	0 – 14 ('000)	15 – 54 ('000)	55+ ('000)
2000	6,725	10,570	1,807
2005	5,240	11,801	2,627
2010	5,431	12,495	2,727
2011	5,488	12,625	2,756
2012	5,133	11,628	3,567
2013	5,171	11,718	3,594
2014	5,235	11,879	3,657
2015	5,288	11,989	3,689
2016	5,348	12,124	3,594
2017	5,402	12,263	4,860

මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්තා, ජන ලේඛන හා සංඛ්‍යා ලේඛන වාර්තා

1.3 දළ උපත් අනුපාතය, දළ මරණ අනුපාතය සහ ස්වභාවික ජනගහන වර්ධනය

වර්ෂය	දළ උපත් අනුපාතය (පුද්ගලයින් 1000කට)	දළ මරණ අනුපාතය (පුද්ගලයින් 1000කට)	ස්වභාවික වර්ධන වේගය (පුද්ගලයින් 1000කට)
2002	19.1	5.8	13.3
2005	18.1	6.5	11.6
2010	17.6	6.2	11.4
2011	17.4	5.9	11.5
2012	17.5	6.0	11.5
2013	17.9	6.2	11.7
2014	16.9	6.2	10.7
2015	16.0	6.3	9.7
2016	15.6	6.2	9.4
2017	15.2	6.5	8.7

මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්තාව
ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන වාර්තා

1.4 මහද්වීප අනුව ජනගහනය (2015/2016/2017/2018)

මහද්වීපය	ජනගහනය 2015 (මිලියන)	ජනගහනය 2016 (මිලියන)	ජනගහනය 2017 (මිලියන)	ජනගහනය 2018 (මිලියන)
ආසියා මහද්වීපය	4,393	4,436	4,478	4,545
අප්‍රිකා මහද්වීපය	1,186	1,216	1,246	1,287
යුරෝපා මහද්වීපය	738	738	739	742
ඇමරිකා මහද්වීපය	322	322	363	652
ඕස්ට්‍රේලියා මහද්වීපය	23	24	25	24
ලෝකය	6,662	6,736	6,851	7,632

මූලාශ්‍රය : එක්සත් ජාතීන්ගේ මහ ලෝකමි කාර්යාලය - ආර්ථික හා සමාජ සුභසාධන දෙපාර්තමේන්තුව
www.worldometers.inf

1.5 වැඩිම ජනගහනයක් ඇති රටවල් 10 පිළිවෙලින් (ජනගහනය මිලියන)

රට	2017	2018
	ජනගහනය	ජනගහනය
චීනය	1,387	1,415
ඉන්දියාව	1,353	1,354
එක්සත් ජනපදය	325	326
ඉන්දුනීසියාව	264	266
බ්‍රසීලය	208	210
පාකිස්තානය	199	200
නයිජීරියාව	191	195
බංගලාදේශය	165	166
රුසියාව	147	143
මෙක්සිකෝව	126	130

මූලාශ්‍රය : එක්සත් ජනපද සංඛ්‍යා ලේඛන කාර්යාංශය (U.S Census Bureau)
ලෝක බැංකු වාර්තාව

1.6 ජනගහන සහ ජනගහන වර්ධනය 2017 (සාර්ක් රටවල් සඳහා)

රට	මධ්‍ය වාර්ෂික ජනගහනය 2017 (මිලියන)	වර්ධන අනුපාතය
ඉන්දියාව	1352.6	1.2 (2017)
පාකිස්තානය	199.3	1.9 (2017)
බංගලාදේශය	164.7	1.3 (2017)
නේපාලය	29.4	1.4 (2017)
ඇල්ගීරියාව	35.5	2.0 (2017)
ශ්‍රී ලංකාව*	21.44	1.1 (2017)
භූතානය	0.8	1.6 (2017)
මාලදිවයින	0.4	3.7 (2017)

මූලාශ්‍ර : එක්සත් ජනපද සංඛ්‍යා ලේඛන කාර්යාංශය
* ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්තා ඇසුරින් ශ්‍රී ලංකාවේ දත්ත දක්වා ඇත.
www.worldometers.info

1.7 සාර්ක් රටවල් සඳහා ජනගහන ප්‍රක්ෂේපණ

වර්ෂය	ජනගහනය ('000)							
	1	2	3	4	5	6	7	8
2010	201,98	28,803	152,149	727	1,230,980	364	27,023	170,560
2015	20,714	33,736	161,200	787	1,309,053	418	28,656	189,380
2020	21,084	38,054	169,775	835	1,383,197	458	30,260	208,362
2025	21,349	42,388	178,262	877	1,451,829	489	31,813	226,767
2030	21,474	46,699	185,584	913	1,512,985	511	33,167	244,248
2035	21,491	50,907	191,600	942	1,564,570	529	34,246	261,093
2040	21,397	54,914	196,294	965	1,605,355	546	35,068	277,494
2045	21,165	58,614	199,743	982	1,636,496	563	35,685	293,003
2050	20,792	61,928	201,926	994	1,658,978	576	36,106	306,940

මූලාශ්‍රය - United Nations - World Population Prospects -2017

1-ශ්‍රී ලංකාව

2-ඇල්ගනීස්ථානය

3- බංගලාදේශය

4. භූතානය

5. ඉන්දියාව

6. මාලදිවයින

7. ජපානය

8. පාකිස්ථානය

02

ආර්ථික දර්ශක

2.1 ඒක පුද්ගල ආදායම

වර්ෂය	ඒක පුද්ගල දළ දේශීය ආදායම (ඇ.ඩො.) (වර්තන මිලට)	ඒක පුද්ගල දළ ජාතික ආදායම (ඇ.ඩො.) (වර්තන මිලට)
2011	3,125	3,094
2012	3,351	3,291
2013	3,609	3,524
2014	3,821	3,734
2015	3,842	3,746
2016	3,857	3,753
2017	4.065	3,956

මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්තාව, එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව සංවර්ධන වාර්තාව

2.2 දළ දේශීය හා දළ ජාතික නිෂ්පාදිතයේ වර්ධනය (ආර්ථික වර්ධනය)

වර්ෂය	ස්ථාවර සාධක මිල අනුව ද.දේ. නිෂ්පාදිතයේ වර්ධන වේගය (%)	ස්ථාවර සාධක මිල අනුව ද.ජා. නිෂ්පාදිතයේ වර්ධන වේගය (%)
2000	6.0	5.8
2005	6.2	6.0
2010	8.0	7.9
2011	8.2	8.4
2012	6.3	5.3
2013	7.2	6.6
2014	4.9	4.8
2015	4.9	4.8
2016	4.4	4.1
2017	3.1	-

මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්තාව

2.3 දළ දේශීය නිෂ්පාදනයේ ආංශික වර්ධනය (ස්ථාවර සාධක මිල අනුව)

වර්ෂය	කෘෂිකාර්මික	කාර්මික	සේවා
2000	1.8	7.5	7.0
2005	1.8	8.0	6.4
2010	7.0	8.4	8.0
2011	1.5	10.3	8.6
2012	5.8	10.3	4.6
2013	4.7	9.9	6.4
2014	4.9	3.5	5.2
2015	5.5	3.0	5.3
2016	-3.8	6.7	4.1
2017	-0.8	3.9	3.2

මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්තා

2.4 දළ දේශීය නිෂ්පාදනයේ සංයුතිය (%)

ආර්ථික කටයුතු	2014	2015	2016	2017
කෘෂිකර්මාන්තය, වන වගාව සහ ධීවර කර්මාන්තය	7.8	7.9	7.1	6.9
කෘෂිකර්මාන්තය සහ වන වගාව	6.3	6.5	5.8	5.6
ධීවර කර්මාන්තය	1.5	1.4	1.3	1.3
කර්මාන්ත	26.7	26.2	26.8	26.8
පතල් සහ කැනීම කර්මාන්ත	2.5	2.3	2.4	2.5
නිෂ්පාදන කර්මාන්ත	15.7	15.7	15.4	15.7
විදුලිය, ගෑස්, ජලය සහ කසල කළමනාකරණය	1.3	1.4	1.4	1.4
ඉදි කිරීම්	7.2	6.8	7.6	7.1
සේවාවන්	56.3	56.6	56.5	56.8
වෙළඳාම, ප්‍රවාහන සේවාවන්, නවාතැන් සැපයීම සහ ආහාරපාන සැපයීමේ සේවාවන්	23.3	23.2	22.9	22.9
තොරතුරු සහ සන්නිවේදන කටයුතු පිළිබඳ සේවාවන්	0.5	0.6	0.6	0.6
මූල්‍ය, රක්ෂණය හා නිවාස අයිතිය සහ දේපළ වෙළඳාම	11.5	12.3	12.8	13.4
වෘත්තීයමය සේවාවන් සහ වෙනත් පෞද්ගලික සේවාවන්	12.2	11.8	11.4	11.5
රාජ්‍ය පරිපාලනය, ජාතික ආරක්ෂාව, අධ්‍යාපනය සෞඛ්‍යය සහ සමාජ ආරක්ෂණ සේවාවන්	8.8	8.7	8.7	8.3
මූලික මිලගණන් අනුව සමස්ත එකතුකළ අගය	90.8	90.7	90.4	90.4
භාණ්ඩ හා සේවා මත අය කෙරෙන බදු - සහනාධාර	9.2	9.3	9.6	9.6
වෙළඳපොළ මිල අනුව දළ දේශීය නිෂ්පාදනය	100.0	100.0	100.0	100.0

මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්තා, පදනම් වර්ෂය 2010

2.5 ආයෝජන සහ ඉතිරිකිරීම් (ද.දේ. නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස)

වර්ෂය	ආයෝජන	දේශීය ඉතිරි කිරීම්	ජාතික ඉතිරි කිරීම්
2011	33.4	20.2	26.3
2012	39.1	27.2	33.3
2013	33.2	24.6	29.9
2014	32.3	24.2	29.8
2015	28.4	20.9	26.0
2016	35	27.6	32.8
2017	36.5	29.3	33.9

මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්තා

2.6 ආයෝජනය (ද.දේ. නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස)

වර්ෂය	පෞද්ගලික	රාජ්‍ය	එකතුව
2000	21.6	6.4	28.0
2005	20.5	6.3	26.8
2010	24.8	5.6	30.4
2011	27.6	5.8	33.4
2012	34.0	5.1	39.1
2013	28.2	5.0	33.2
2014	27.6	4.7	32.3
2015	23.0	5.4	28.4
2016	සඳහන් කර නොමැත.	5.0	31.5
2017	සඳහන් කර නොමැත.	4.9	36.5

මූලාශ්‍රය : ලංකා මහ බැංකු වාර්තා

*Srilanka Macro Development in Charts
CBSL(2016Q)
Economic and Social Statistics, CBSL (2017)*

2.7 උද්ධමනය - තෝරාගත් රටවල්

(පාරිභෝගික මිල දර්ශකයේ සාමාන්‍ය වෙනස් වීමේ ප්‍රතිශතයට අනුව)

රටවල්	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
සාර්ක් රටවල්								
ශ්‍රී ලංකාව	6.2	6.7	7.6	6.9	3.3	0.9	4.0	7.1
ඇල්ගනිස්ටානය	2.2	11.8	6.4	7.4	4.7	-1.5	4.4	4.9
බංගලාදේශය	9.4	11.5	6.2	7.5	7.0	6.4	6.4	5.7
භූතානය	4.8	8.6	10.1	8.6	9.6	7.2	4.2	3.4
ඉන්දියාව	9.5	9.5	9.9	9.4	5.9	4.9	4.9	3.6
මාලදිවයින	6.2	11.3	10.9	4.0	2.5	1.4	0.9	2.8
තේපාලය	9.6	9.6	8.3	9.9	9.0	7.2	9.9	4.5
පාකිස්ටානය	10.1	13.7	11.0	7.4	8.6	4.5	2.9	4.1
නැගෙනහිර ආසියානු රටවල්								
ඉන්දුනීසියාව	5.1	5.3	4.0	6.4	6.4	6.4	3.5	3.6
මලයාසියාව	1.7	3.2	1.7	2.1	3.1	2.1	2.1	3.5
පිලිපීනය	3.8	4.7	3.2	2.9	4.2	1.4	1.8	3.3
කොරියානු ජනරජය	2.9	4.0	2.2	1.3	1.3	0.7	1.0	1.5
සිංගප්පූරුව	2.8	5.2	4.6	2.4	1.0	-0.5	0.5	0.4
තායිලන්තය	3.3	3.8	3.0	2.2	1.9	-0.9	0.2	0.8
කාර්මික රටවල්								
ජපානය	-0.7	-0.3	0.0	0.4	2.7	0.8	0.1	0.6
එක්සත් රාජධානිය	3.3	4.5	2.8	2.6	1.5	0.1	0.6	3.0
ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය	1.6	3.1	2.1	1.5	1.6	0.1	1.3	2.1

මූලාශ්‍රය : World Economic Outlook 2017

ජන ලේඛන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව,

මහ බැංකු වාර්තාව

03

සමාජ සංවර්ධන දර්ශක

3.1 උපතේදී ආයු අපේක්ෂණය

වර්ෂය	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	සමස්ත
2000	67.0	74.7	70.8
2005	68.0	75.0	70.0
2010	68.8	76.2	72.4
2011	71	78.0	74.9
2012	72.4	79.6	75.9
2013	71.2	77.4	74.3
2014	71.6	78.3	74.9
2015	71.5	78.2	74.7
2016	71.6	78.3	74.9*
2017	93.6	91.7	92.6

*මූලාශ්‍රය: WHO website, ජන ලේඛන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

3.2 සාර්ථක කලාපීය මර්ත්‍යතාව

රට	මළ දරු උපත් අනුපාතය (උපත් 1000කට)	නවාප මරණ අනුපාතය (සජීවී උපත් 1000 කට)		ලදරු මරණ අනුපාතය (සජීවී උපත් 1000 කට)		වයස අවුරුදු 5 ට අඩු ලදරු මරණ අනුපාතය (සජීවී උපත් 1000 කට)	
	2009	2000	2017	2000	2017	2000	2017
ශ්‍රී ලංකාව	17	18	6	16	8	19	9
ඇල්ගනිස්ථානය	29	53	39	96	52	136	68
බංගලාදේශය	36	55	18	62	27	84	32
භූතානය	22	45	17	59	26	80	31
ඉන්දියාව	22	51	24	67	32	92	39
මාලදිවයින	13	37	5	36	7	45	8
නේපාලය	23	54	21	62	28	83	34
පාකිස්ථානය	47	51	44	76	61	95	75

මූලාශ්‍රය : ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධාන නොරතුරු, ලෝක බැංකු වාර්තාව

<https://data.worldbank.org/indicators>

3.3 ස්ත්‍රී / පුරුෂ භාවය අනුව සාක්ෂරතාවය

වර්ෂය	සමස්ත	පුරුෂ	ස්ත්‍රී
2010	98.0	98.0	97.0
2011	92.2	93.5	91.1
2012	92.7	94.1	91.4
2013	92.5	93.5	91.6
2014	93.3	94.2	92.6
2015	93.2	94.1	92.4
2016	93.1	94.1	92.2
2017	92.6	93.6	91.7

මූලාශ්‍රය : ජනලේඛන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව
DCS LFS Report 2016

04

අධ්‍යාපනය

4.1 අධ්‍යාපනය

ශීර්ෂය	2012	2013	2014	2015	2016*	2017
මුළු පාසල්	10,737	10,849	10,971	10,997	11,021	11,053
රජයේ පාසල්	9,905	10,012	10,121	10,144	10,162	10,194
පෞද්ගලික පාසල්**	98	103	103	104	105	106
පිරිවෙන්	734	734	747	749	754	753
මුළු ශිෂ්‍යයින්	4,264,567	4,307,625	4,354,011	4,418,173	4,345,517	4,447,570
රජයේ පාසල්	4,004,059	4,037,095	4,078,798	4,129,534	4,143,107	4,165,955
පෞද්ගලික පාසල්	125,669	130,344	131,397	136,228	136,407	138,657
පිරිවෙන්	64,608	66,116	62,870	64,806	66,003	61,855
පාසල් වලට ඇතුළත් කළ නවක සිසුන්***	339,143	342,451	348,288	323,337	326,966	329,628
මුළු ගුරුවරුන්	242,689	243,332	253,649	259,967	249,374	263,766
රජයේ පාසල්	223,724	223,752	232,990	236,999	235,999	241,018
පෞද්ගලික පාසල් සහ පිරිවෙන්	12,200	12,379	12,932	13,851	13,375	13,374
ශිෂ්‍ය/ ගුරු අනුපාතය	18	18	18	17	18	17
විශ්ව විද්‍යාල ශිෂ්‍යයින් - ලියාපදිංචි සංඛ්‍යාව	70,222	77,126	80,822	82,900	86,061	88,855

මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්තාව

* තාවකාලික

** රජය විසින් අනුමත පෞද්ගලික පාසල් සහ විශේෂ අවශ්‍යතා ඇති දරුවන් සඳහා වූ පාසල් (සමාගම් පනත යටතේ ලියාපදිංචි වී ඇති ජාත්‍යන්තර පාසල් මීට ඇතුළත් නොවේ.)

*** රජයේ පාසල් පමණි.

05

සංවර්ධනය මැනීමේ
සංයුක්ත දර්ශක

5.1 මානව සංවර්ධන දර්ශකය (HDI) - තත්ත්වය අනුව රටවල් වර්ගීකරණය - 2017

ඉතා ඉහළ මානව සංවර්ධනය		ඉහළ මානව සංවර්ධනය		මධ්‍යම මානව සංවර්ධනය		පහළ මානව සංවර්ධනය	
රට	ස්ථානය	රට	ස්ථානය	රට	ස්ථානය	රට	ස්ථානය
Norway	1	Malaysia	59	Philippines	113	Swaziland	148
නෝර්වේ		මැලේසියා		පිලිපීනය		ස්වාසිලන්තය	
Switzerland	2	Cuba	68	Indonesia	115	Syria	149
ස්විස්ටර්ලන්තය		කියුබාව		ඉන්දුනීසියාව		සිරියාව	
Australia	3	Mexico	71	Vietnam	114	Solomon Island	152
ඕස්ට්‍රේලියාව		මෙක්සිකෝ		වියට්නාමය		සොලමොන් දූපත්	
Ireland	5	Sri Lanka	73	Palestine	116	Zimbabwe	154
අයර්ලන්තය		ශ්‍රී ලංකාව		පලස්තීන		සිම්බාබ්වේ	
Germany	5	Venezuela	77	India	131	Nigeria	156
ජර්මනිය		වෙනිසියුලාව		ඉන්දියාව		නයිජීරියා	
Iceland	7	Brazil	79	Butan	132	Madagascar	158
අයිස්ලන්තය		බ්‍රසීලය		භූතානය		මැඩගස්කරය	
Netherlands	8	Thailand	87	Bangladesh	139	Uganda	163
නෙදර්ලන්තය		තායිලන්තය		බංගලාදේශය		උගන්ඩාව	
Denmark	9	China	90	Myanmar	144	Sudan	165
ඩෙන්මාර්කය		චීනය		මියන්මාරය		සුඩානය	
Canada	10	Jamaica	94	Nepal	145	Afghanistan	169
කැනඩාව		ජැමෙයිකා		නේපාලය		ඇෆ්ගනිස්තානය	
New Zealand	13	Maldives	105	Pakistan	147	Ethiopia	174
නවසීලන්තය		මාලදිවයින		පාකිස්තානය		ඉතියෝපියාව	

මූලාශ්‍රය : මානව සංවර්ධන වාර්තාව - UNDP 2017

5.2 සංවර්ධනය මැනීමේ සංයුක්ත දර්ශක (නෝරාගත් රටවල් කිහිපයක් සඳහා) - 2017

ස්ථානය	රට	මානව සංවර්ධන දර්ශක (HDI) අගය	ආයු අපේක්ෂණය	අධ්‍යාපනය ලබන මධ්‍ය වසර ගණන	සාක්ෂරතා අගය#	ඒක පුද්ගල දළ ජාතික ආදායම (ඇ.ඩො)**
1	නෝර්වේ	0.953	82.3	17.9	100.0	68,012
2	ස්විට්සර්ලන්තය	0.944	83.5	16.2	100.0	57,625
5	සිංගප්පූරුව	0.932	83.2	16.2	96.8	82,523
25	ස්ලෝවෙනියාව	0.896	81.1	17.2	99.7	30,594
26	ඉතාලිය	0.880	83.2	16.3	99.2	35,299
29	ශ්‍රී සිය	0.870	81.4	17.3	97.7	24,648
73	ශ්‍රී ලංකාව	0.770	75.5	13.9	**92.6 (2017)	11,326
87	තායිලන්තය	0.755	75.5	14.7	92.8	15,516

මූලාශ්‍රය : මානව සංවර්ධන වාර්තාව - UNDP 2017

hdr.undp.org/sites/default/files/hdr-2017-Statistical_annex.pdf

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්තාව - 2017

** (2011 PPP \$) # පදනම් වර්ෂය 2016 ** ජන හා සංඛ්‍යාලේඛණ දෙපාර්තමේන්තුව - 2017 වාර්ෂික වාර්තාව

5.3 දකුණු ආසියානු කලාපයේ රටවල මානව සංවර්ධනය - 2017

ස්ථානය	රට	මානව සංවර්ධන දර්ශක (HDI) අගය	ආයු අපේක්ෂණය	අධ්‍යාපනය ලබන මධ්‍ය වසර ගණන	සාක්ෂරතා අගය#	ඒක පුද්ගල දළ ජාතික ආදායම (ඇ. ඩො.)**
73	ශ්‍රී ලංකාව	0.770	75.5	13.9	92.6 **(2017)	11,326
105	මාලදිවයින	0.717	77.6	12.6	99.3	13,567
131	ඉන්දියාව	0.640	68.8	12.3	72.1	6,353
147	පාකිස්ථානය	0.562	66.6	8.6	58.7	5,311
139	බංගලාදේශය	0.608	72.8	11.4	61.5	3,677
145	නේපාලය	0.574	70.6	12.2	64.7	2,471
169	ඇෆ්ගනිස්ථානය	0.498	64.0	10.4	38.2	1,824
132	භූතානය	0.612	70.6	12.3	64.9	8,065

මූලාශ්‍රය : මානව සංවර්ධන වාර්තාව - UNDP 2017

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්තාව ** ජන හා සංඛ්‍යාලේඛණ දෙපාර්තමේන්තුව - 2017 වාර්ෂික වාර්තාව

** (2011 PPP \$) # පදනම් වර්ෂය 2016

06

ശ്രീലංකා කരණකාරිත්വ
දർശක

ගෝලීය තරඟකාරීත්ව දර්ශක

මූලික අවශ්‍යතා උප දර්ශක

1. ආයතනය
2. යටිතල ව්‍යුහය
3. සාර්ව ආර්ථික පරිසරය
4. සෞඛ්‍යය සහ මූලික අධ්‍යාපනය

කාර්යක්ෂමතාවය දියුණු කිරීමේ උප දර්ශක

5. උසස් අධ්‍යාපනය සහ පුහුණුවීම්
6. කාර්යක්ෂම වෙළෙඳපොළ
7. ශ්‍රම වෙළෙඳපොළ කාර්යක්ෂමතාව
8. මූල්‍ය වෙළෙඳපොළ සංවර්ධනය
9. තාක්ෂණික සුදානම
10. වෙළෙඳපොළ පරිමාණය

නව්‍යකරණය සහ විදේශීයතාව උප දර්ශක

11. ව්‍යාපාර විදේශීයතාව
12. නව්‍යකරණය

සාධක මූලික ආර්ථිකයක් සඳහා දර්ශක

කාර්යක්ෂමතා මූලික ආර්ථිකයක් සඳහා දර්ශක

නව්‍යතා මූලික ආර්ථිකයක් සඳහා දර්ශක

6.1 ගෝලීය තරඟකාරිත්ව දර්ශක - 2017

රට	සමස්ත		මූලික අවශ්‍යතා උපදර්ශක		කාර්යක්ෂමතාවය දියුණු කිරීමේ උපදර්ශක		නවාසකරණය සහ ව්‍යාපාර විදග්ධතා උප දර්ශක	
	ස්ථානය	දර්ශක අගය	ස්ථානය	දර්ශක අගය	ස්ථානය	දර්ශක අගය	ස්ථානය	දර්ශක අගය
ස්විස්ටර්ලන්තය	1	5.86	1	6.39	3	5.65	1	5.86
සිංගප්පූරුව	3	5.71	2	6.34	2	5.72	12	5.25
එක්සත් ජනපදය	2	5.71	25	5.54	1	6.01	2	5.80
නෙදර්ලන්තය	4	5.66	4	6.24	8	5.46	4	5.62
ජර්මනිය	5	5.65	11	5.97	6	5.53	3	5.65
ඉන්දියාව	40	4.59	63	4.68	42	4.47	30	4.29
ශ්‍රී ලංකාව	85	4.08	78	4.51	90	3.81	58	3.76
භූතානය	82	4.10	66	4.61	101	3.68	78	3.53
නේපාලය	88	4.02	86	4.36	112	3.56	122	3.07
බංගලාදේශය	99	3.91	101	4.11	105	3.65	106	3.28
පාකිස්ථානය	115	3.67	114	3.68	104	3.65	72	3.59

6.2 මූලික අවශ්‍යතා පිළිබඳ උපදර්ශක - 2017

රට	ආයතන	යටිතල පහසුකම්	සාර්ව ආර්ථිකය	සෞඛ්‍යය හා මූලික අධ්‍යාපනය	සමස්ත
	ස්ථානය	ස්ථානය	ස්ථානය	ස්ථානය	ස්ථානය
ස්විස්ටර්ලන්තය	4	6	3	2	1
සිංගප්පූරුව	2	2	18	3	2
එක්සත් ජනපදය	20	9	83	29	25
නෙදර්ලන්තය	7	3	14	4	4
ජර්මනිය	21	10	12	13	11
ඉන්දියාව	39	66	80	91	63
ශ්‍රී ලංකාව	77	85	94	43	78
භූතානය	32	89	78	95	66
නේපාලය	89	119	31	77	86
බංගලාදේශය	107	111	56	102	101
පාකිස්ථානය	90	110	106	129	114

6.3 කාර්යක්ෂමතාවය පිළිබඳ උපදර්ශක - 2017

රට	උසස් අධ්‍යාපනය සහ පුහුණුවීම් ස්ථානය	වෙළඳපල භාණ්ඩ හැසිරවීමේ නිපුණතාවය ස්ථානය	ශ්‍රම වෙළඳපල නිපුණතාවය ස්ථානය	මූල්‍ය වෙළඳපල සංවර්ධනය ස්ථානය	තාක්ෂණික සුදානම ස්ථානය	වෙළඳපල ප්‍රමාණය ස්ථානය	සමස්ථ ස්ථානය
ස්විට්සර්ලන්තය	5	6	1	8	2	39	3
සිංගප්පූරුව	1	1	2	3	14	35	2
එක්සත් ජනපදය	3	7	3	2	6	2	1
නෙදර්ලන්තය	4	5	13	28	3	23	8
ජර්මනිය	15	11	14	12	8	5	6
ඉන්දියාව	75	56	75	42	107	3	42
ශ්‍රී ලංකාව	78	83	131	83	106	59	90
භූතානය	90	88	24	67	105	132	101
නේපාලය	108	108	97	73	119	85	112
බංගලාදේශය	117	94	118	98	120	38	105
පකිස්තානය	120	107	128	96	111	28	104

මූලාශ්‍රය : [www3.weforum.org /The Global CompetitivenessReport 2017- 2018](http://www3.weforum.org/The Global CompetitivenessReport 2017- 2018)

6.4 නව්‍යකරණය සහ ව්‍යාපාර විදග්ධතාව උපදර්ශක - 2017

රට	ව්‍යාපාර විදග්ධතාව	නවෝත්පාදනය	සමස්ත
	ස්ථානය	ස්ථානය	ස්ථානය
ස්විට්සර්ලන්තය	1	1	1
සිංගප්පූරුව	18	9	12
එක්සත් ජනපදය	2	2	2
නෙදර්ලන්තය	4	6	4
ජර්මනිය	5	5	3
ඉන්දියාව	39	29	30
ශ්‍රී ලංකාව	59	54	58
භූතානය	77	79	78
නේපාලය	119	121	122
බංගලාදේශය	91	114	106
පාකිස්තානය	81	60	72

6.5 අධ්‍යාපනය සහ කුසලතා පිළිබඳ ආංශික දර්ශක - 2017

රට	උසස් අධ්‍යාපනය සහ පුහුණුව		ශ්‍රම බලකායේ කාර්යක්ෂමතාවය		තාක්ෂණික සුදානම	
	ස්ථානය	ප්‍රතිශතය	ස්ථානය	ප්‍රතිශතය	ස්ථානය	ප්‍රතිශතය
ස්විස්ටර්ලන්තය	5	6.07	1	5.94	2	6.39
සිංගප්පූරුව	1	6.27	2	5.79	14	6.09
එක්සත් ජනපදය	3	6.12	3	5.64	6	6.23
නෙදර්ලන්තය	4	6.01	13	5.07	3	6.34
ජර්මනිය	15	5.70	14	5.03	8	6.17
ඉන්දියාව	75	4.31	75	4.15	107	3.12
ශ්‍රී ලංකාව	78	4.23	131	3.30	106	3.16
භූතානය	90	4.01	24	4.73	105	3.21
නේපාලය	108	3.44	97	3.90	119	2.77
බංගලාදේශය	117	3.10	118	3.60	120	2.76
පාකිස්තානය	120	3.00	128	3.37	111	3.98

මූලාශ්‍රය- The Global Competitiveness Report 2017-2018

07

ශ්‍රම බලකාය,
සේවා නියුක්තිය සහ සේවා
වියුක්තිය

7.1 වැඩ කරන වයසේ ජනගහනය සහ ශ්‍රම බලකාය

වර්ෂය	වැඩ කරන වයසේ ජනගහනය			ශ්‍රම බලකාය		
	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	සමස්ත	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	සමස්ත
2011	7,027,780	7,948,209	14,975,989	5,203,267	2,723,178	7,926,445
2012	6,932,520	7,925,058	14,857,578	5,192,686	2,605,721	7,798,407
2013	6,926,750	8,032,315	14,959,065	5,187,873	2,845,931	8,033,804
2014	7,025,780	8,108,704	15,134,484	5,240,034	2,808,850	8,048,884
2015	7,036,944	8,245,001	15,281,945	5,255,593	2,958,880	8,214,473
2016	7,064,736	8,383,943	15,448,679	5,303,502	3,007,180	8,310,682
2017	7,292,047	8,551,688	15,843,735	5,434,510	3,132,176	8,566,686

මූලාශ්‍රය : ජන ලේඛන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

7.2 ශ්‍රම බලකා සහභාගිත්ව අනුපාතය

වර්ෂය	ශ්‍රම බලකා සහභාගිත්ව අනුපාතය		
	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	සමස්ත
2011	74.0	34.3	52.9
2012	74.9	32.9	52.5
2013	74.9	35.4	53.7
2014	74.6	34.6	53.2
2015	74.7	35.9	53.8
2016	75.1	35.9	53.8
2017	74.5	36.6	54.1

මූලාශ්‍රය : ජන ලේඛන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

7.3 ශ්‍රම බලකා සහභාගිත්ව අනුපාතය (%)

	2015			2016			2017		
	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	සමස්ත	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	සමස්ත	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	සමස්ත
ලෝකය	76.1	49.5	62.9	76.1	49.57	62.8	75	49	62.0
දකුණු ආසියාව	-	-	54.5	76	29	54.4	79	28	55.0
ශ්‍රී ලංකාව	53.8	36.0	53.8	75.1	36.0	53.8	74.5	36.6	54.1

මූලාශ්‍රය : ගෝලීය සේවා නියුක්ති ප්‍රවණතා - (ජාත්‍යන්තර කම්කරු සංවිධානය)

World Employment Social Outlook-Trends 2017

<https://data.worldbank.org/indicators/SLTF.CACT.MA.ZS>

7.4 ශ්‍රම බලකා සහභාගිත්ව අනුපාතය (වයස, ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය හා අංශ අනුව)- 2017

වයස් කාණ්ඩය	ශ්‍රම බලකා සහභාගිත්ව අනුපාතය		
	සමස්ත	පුරුෂ	ස්ත්‍රී
සමස්තය	54.1	74.5	36.6
15-19	13.3	18.6	8.2
20-24	57.4	73.2	43.3
25-29	67.6	93.3	46.2
30-39	68.1	95.9	45.1
40+	54.6	76.4	36.5
නාගරික	50.5	72.5	31.6
15-19	11.1	15.8	6.9
20-24	54.7	69.8	41.8
25-29	69.9	92.9	49.2
30-39	66.9	96.0	42.0
40+	49.2	73.2	28.8
ග්‍රාමීය	54.8	75.0	37.7
15-19	13.8	19.2	8.5
20-24	58.0	73.9	43.6
25-29	67.1	93.4	45.6
30-39	68.4	95.9	45.8
40+	55.8	77.1	38.1

මූලාශ්‍රය : ජන ලේඛන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

7.5 සේවා නියුක්තිය වැඩ කරන වයසේ ජනගහනයට දක්වන අනුපාතය (%)

වර්ෂය	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	සමස්ත
2011	72.0	31.8	50.6
2012	72.7	30.8	50.4
2013	72.5	33.0	51.3
2014	72.2	32.3	50.8
2015	72.4	33.1	51.2
2016	72.8	33.3	51.4
2017	74.5	36.6	54.1

මූලාශ්‍රය : ජන ලේඛන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ තොරතුරු භාවිතයෙන් ශ්‍රම වෙළඳපොළ තොරතුරු ඒකකය විසින් ගණනය කරන ලදී.

7.6 අධ්‍යාපන මට්ටම අනුව ආර්ථිකමය වශයෙන් අක්‍රීය ජනගහනය - 2017

අධ්‍යාපන මට්ටම	සමස්ත	ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය	
		පුරුෂ	ස්ත්‍රී
එකතුව	100.0	100.0	100.0
5 ශ්‍රේණිය දක්වා	19.1	18.6	19.3
6 - 10 ශ්‍රේණිය	44.8	43.5	45.2
අ.පො.ස. (සා.පෙළ)	23.0	25.8	22.0
අ.පො.ස. (උ.පෙළ) සහ ඉහළ	13.0	12.0	13.3

මූලාශ්‍රය : ජන ලේඛන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

7.7 ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය අනුව ආර්ථිකමය වශයෙන් අක්‍රීය වීමට හේතු- 2017

ආර්ථිකමය වශයෙන් අක්‍රීය භාවයට හේතුව	සමස්ත	ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය	
		පුරුෂ	ස්ත්‍රී
ආර්ථිකමය වශයෙන් අක්‍රීය වීමේ සමස්තය	100.0	100.0	100.0
ගේ දොර කටයුතුවල නියැලීම	46.3	4.8	60.5
අධ්‍යාපන කටයුතුවල නියැලීම	21.59	39.6	15.4
විශ්‍රාම යාම/වයස්ගත වීම	20.2	32.9	15.9
භෞතික වශයෙන් ලෙඩ වීම/ආබාධිත වීම	8.0	15.8	5.3
වෙනත්	3.7	6.7	2.7

මූලාශ්‍රය : ජන ලේඛන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

7.8 ශ්‍රම බලකාය හා සේවා නියුක්තිය - 2017

	සමස්ත	පුරුෂ	ස්ත්‍රී
ශ්‍රම බලකාය	8,566,686	5,434,510	3,132,176
සේවා නියුක්ත ජනගහනය	8,208,179	5,279,158	2,929,021
සේවා නියුක්ති අනුපාතය	95.8	97.1	93.5

මූලාශ්‍රය : ජන ලේඛන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

7.9 සේවා නියුක්ති අනුපාතිකය (ශ්‍රම බලකායෙහි % ලෙස)

වර්ෂය	සමස්තය	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	නාගරික	ග්‍රාමීය
2011	95.8	97.3	93.0	95.8	95.8
2012	96.0	97.2	93.8	96.3	96.0
2013	95.6	96.8	93.4	96.1	95.9
2014	95.7	96.9	93.5	95.6	95.7
2015	95.3	97.0	92.4	95.4	95.3
2016	95.6	97.1	93.0	96.0	95.6
2017	95.8	97.1	93.5	95.6	95.9

මූලාශ්‍රය : ජන ලේඛන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

7.10 සේවා නියුක්තියේ ආංශික දායකත්වය (%)

වර්ෂය	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
කෘෂිකාර්මික	32.7	32.5	32.7	33.0	30.7	29.7	28.5	28.7	27.1	26.1
කාර්මික	26.3	25.5	24.2	24.1	26.6	26.2	26.5	25.8	26.4	28.4
සේවා	41.0	42.0	43.1	42.8	42.6	44.1	45.0	45.6	46.5	45.5

මූලාශ්‍රය : ජන ලේඛන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්තා

7.11 සේවා තත්ත්වයන් අනුව සේවා නියුක්ත ජනගහනය - 2017 (%)

සේවා තත්ත්වයන්	සමස්තය		ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය			
			පුරුෂ		ස්ත්‍රී	
සමස්තය	8,208,179	100.0	5,279,158	100.0	2,929,021	100.0
රාජ්‍ය සේවකයන්	1,178,708	14.4	650,219	12.3	528,489	18.0
පෞද්ගලික සේවකයන්	3,355,323	43.3	2,451,835	46.4	1,103,489	37.7
සේව්‍යයන්	247,470	3.0	216,143	4.1	31,327	1.1
ස්වයං ව්‍යාපාරිකයන්	2,571,023	31.3	1,822,502	34.5	748,521	25.6
ගෙවීමක් නොලද පවුලේ ශ්‍රමිකයන්	655,653	8.0	138,460	2.6	517,195	17.7

මූලාශ්‍ර : KLIM 05/06 වන ප්‍රකාශනය - ජාත්‍යන්තර කම්කරු සංවිධානය
ජන ලේඛන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව-Srilanka labour force Survey Report (2017)

7.12 විදේශ සේවා නියුක්තිය

ශීර්ෂය	2014	2015 (අ)	2016 (ආ)	2017
සේවා නියුක්තිය සඳහා විදේශගතවූවන්				
පුරුෂ	190,217	172,788	160,302	139,271
ස්ත්‍රී	110,486	90,655	82,628	72,891
පුහුණුව අනුව සංක්‍රමිකයින්				
වෘත්තීය නිලධාරීන්	5,372	6,251	6,574	6,371
මධ්‍යම තත්ත්වය	20,778	6,951	8,235	7,124
ලිපිකරු සහ ඒ ආශ්‍රිත	29,267	12,501	10,864	9,265
පුහුණු ශ්‍රමික	73,162	81,682	76,559	68,993
අර්ධ පුහුණු ශ්‍රමික	3,977	4,847	3,930	3,295
නුපුහුණු ශ්‍රමික	79,519	77,985	71,641	61,057
ගෘහ සේවිකා	88,628	73,226	65,127	56,057

*(අ) සංශෝධිත
(ආ) මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්තාව -2017

7.13 සේවා විද්‍යාත්මක අනුපාතය (%)

වර්ෂය	2012	2013	2014	2015	2016	2017
පුරුෂ	2.8	3.2	3.1	3.0	2.9	2.9
ස්ත්‍රී	6.3	6.6	6.5	7.6	7.0	6.5
සමස්ත	4.0	4.4	4.3	4.7	4.4	4.2

මූලාශ්‍රය : ජන ලේඛන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

7.14 වයස් කාණ්ඩ අනුව සේවා විද්‍යාත්මක සංයුතිය (%)

වර්ෂය	ස්ත්‍රී/පුරුෂභාවය	15 – 19	20 – 24	25 – 29	30 – 39	40+
2011	පුරුෂ	17.6	44.7	17.1	13.1	7.6
	ස්ත්‍රී	9.1	40.4	23.4	17.9	9.2
	සමස්ත	12.7	42.2	20.7	15.9	8.5
2012	පුරුෂ	19.6	41.6	17.0	12.4	9.4
	ස්ත්‍රී	9.2	39.6	20.4	18.6	12.0
	සමස්ත	14.1	40.5	18.8	15.6	10.8
2013	පුරුෂ	16.9	44.0	15.5	11.5	12.1
	ස්ත්‍රී	11.0	38.4	20.3	18.3	12.1
	සමස්ත	13.7	41.0	18.1	15.1	12.1
2014	පුරුෂ	20.1	37.6	18.3	11.7	12.3
	ස්ත්‍රී	8.9	41.7	20.2	18.4	10.4
	සමස්ත	14.2	39.8	19.3	15.2	11.3
2015	පුරුෂ	21.7	39.9	14.6	12.6	11.2
	ස්ත්‍රී	9.4	35.6	24.6	18.1	12.2
	සමස්ත	14.5	37.4	20.5	15.8	11.8
2016	පුරුෂ	23.0	42.8	16.9	7.7	9.6
	ස්ත්‍රී	11.1	37.5	24.2	17.2	10.0
	සමස්ත	16.1	39.7	21.1	13.2	9.8
2017	පුරුෂ	8.8	35.7	24.2	17.9	13.5
	ස්ත්‍රී	18.1	40.3	19.7	10.8	11.1
	සමස්ත	12.8	37.7	22.2	14.8	12.4

මූලාශ්‍රය : ජන ලේඛන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

7.15 අධ්‍යාපන මට්ටම් අනුව සේවා විසුකිති අනුපාතය - 2017

අධ්‍යාපන මට්ටම	සමස්ත	ස්ත්‍රී	පුරුෂ
අ.පො.ස (සා.පෙළ) දක්වා	2.3	3.5	1.7
අ.පො.ස (සා.පෙළ) සමත්	5.9	7.9	4.8
අ.පො.ස (උ.පෙළ) සහ ඉහළ	8.1	11.3	5.0
සමස්ත	4.2	6.5	2.9

මූලාශ්‍රය : ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව
Labour force Survey – Annual Report 2017

7.16 අධ්‍යාපන මට්ටම අනුව සේවා විසුකිතියේ සංයුතිය (%)

වර්ෂය	ස්ත්‍රී / පුරුෂ භාවය	5 ශ්‍රේණියට පහල	5- 9 ශ්‍රේණි/ 6- 10 වසර අතර	අ.පො.ස (සා.පෙළ)	අ.පො.ස (උ.පෙළ) හා ඉහළ	මුළු
2012	පුරුෂ	2.0	46.8	29.7	21.5	100.0
	ස්ත්‍රී	3.0	28.8	25.1	43.1	100.0
	සමස්ත	2.6	37.4	27.2	32.8	100.0
2013	පුරුෂ	4.6	43.6	24.3	27.5	100.0
	ස්ත්‍රී	3.2	30.4	20.3	46.1	100.0
	සමස්ත	3.9	36.5	22.1	37.4	100.0
2014	පුරුෂ	3.1	48.3	22.9	25.7	100.0
	ස්ත්‍රී	3.2	28.5	22.1	46.2	100.0
	සමස්ත	3.2	37.9	22.4	36.5	100.0
2015	පුරුෂ	1.7	44.1	30.9	23.4	100.0
	ස්ත්‍රී	3.0	27.7	19.9	49.4	100.0
	සමස්ත	2.5	34.4	24.4	38.7	100.0
2016	පුරුෂ	1.5	48.2	23.9	26.4	100.0
	ස්ත්‍රී	3.6	26.0	20.8	49.6	100.0
	සමස්ත	2.7	35.4	22.1	39.8	100.0
2017	පුරුෂ	*	37.5	30.0	30.5	100.0
	ස්ත්‍රී	3.9	24.8	20.7	50.7	100.0
	සමස්ත	3.1	30.3	24.7	41.9	100.0

මූලාශ්‍රය : ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව Labour force Survey – Annual Report 2017

7.17 සේවා වියුක්තව සිටි කාලය අනුව සේවා වියුක්ති ප්‍රමාණය

	මාස 6ට අඩු	මාස 6-12 අතර	මාස 12 ට වැඩි
2010	29.5	20.9	49.6
2011	28.5	25.8	45.7
2012	33.3	27.9	38.8
2013	18.1	52.6	29.3
2014	12.1	65.0	22.8
2015	36.2	22.7	41.1
2016	35.4	26.3	38.4
2017	38.0	24.5	37.4

මූලාශ්‍රය : ජන ලේඛන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

7.18 සේවා වියුක්ති අනුපාතය

කලාපය	2012	2013	2014	2015	2016	2017
ලෝකය	5.9	6.0	5.9	5.9	5.9	5.6
සංවර්ධිත ආර්ථිකයන් සහ යුරෝපා සංගමය	8.6	8.5	7.8	7.5	7.3	-
මධ්‍යම හා ගිණිකොණදිග යුරෝපය	8.2	7.8	7.7	7.8	7.7	8.5
නැගෙනහිර ආසියාව	4.4	4.5	4.6	4.8	4.8	4.5
ගිණිකොණ ආසියාව හා පැසිපික්	4.1	4.3	4.3	4.3	4.2	2.9
දකුණු ආසියාව	3.9	3.9	3.9	3.9	3.9	4.0
ලතින් ඇමරිකාව හා කැරිබියන් දූපත්	6.6	6.3	6.6	6.8	6.9	8.2
මැද පෙරදිග	10.3	10.9	11.0	11.0	11.6	7.9
උතුරු අප්‍රිකාව	12.1	12.4	12.5		11.8	11.7
උප සහරා අප්‍රිකාව	10.0	7.5	7.7	12.5	7.7	7.2
ශ්‍රී ලංකාව	4.0	4.4	4.2	7.7	4.6	4.4

මූලාශ්‍රය

-ගෝලීය සේවා නියුක්ති ප්‍රවණතා (ජාත්‍යන්තර කම්කරු සංවිධානය)

World Employment and Social outlook ILO-(2018) (Unemployment rate by region)

7.19 ශ්‍රම බලකායේ වර්තමාන තත්ත්වය - 2017 (දිස්ත්‍රික්ක මට්ටමින්)

දිස්ත්‍රික්කය	අවු 15 සහ ඊට වැඩි	ශ්‍රම බලකාය	සේවා නියුක්තිය	සේවා වියුක්තිය
කොළඹ	1,828,809	983,964	948,726	35,237
ගම්පහ	1,831,620	927,408	897,198	30,211
කළුතර	974,496	516,546	503,790	12,756
මහනුවර	1,057,835	557,257	529,098	28,159
මාතලේ	367,633	205,937	194,056	11,881
නුවරඑළිය	543,959	341,260	331,980	9,280
ගාල්ල	818,176	429,069	410,112	18,957
මාතර	640,621	362,669	343,768	18,900
හම්බන්තොට	475,052	260,030	245,155	14,876
යාපනය	482,588	223,150	199,209	23,941
මන්නාරම	82,432	38,289	36,834	1,454
වවුනියාව	136,021	75,353	73,215	2,138
මුලතිව්	71,311	36,306	34,581	1,725
කිලිනොච්චිය	83,944	38,051	35,738	2,312
මඩකලපුව	391,277	170,762	159,516	11,246
අම්පාර	484,884	221,660	210,099	11,561
ත්‍රිකුණාමලය	289,969	139,482	130,494	8,988
කුරුණෑගල	1,251,367	730,848	701,250	29,598
පුත්තලම	583,979	324,119	314,308	9,810
අනුරාධපුරය	644,418	395,151	376,884	18,267
පොළොන්නරුව	304,261	152,207	146,709	5,499
බදුල්ල	634,021	378,405	360,930	17,476
මොණරාගල	345,137	194,148	191,579	2,570
රත්නපුරය	865,549	502,600	486,623	15,978
කෑගල්ල	654,373	362,014	346,327	15,687
එකතුව	15,843,735	8,566,686	8,208,179	358,507

මූලාශ්‍රය : ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව Labour force Survey – Annual Report 2017

08

ගුම ඉල්ලුම පිළිබඳ දත්ත

8. ප්‍රධාන වෘත්තීය කාණ්ඩ සහ අංශ අනුව ශ්‍රම ඉල්ලුම - 2017

වෘත්තීය කාණ්ඩය	කෘෂිකර්මාන්තය	කර්මාන්ත	ඉදිකිරීම් (උප අංශය)	වෙළඳ	සේවා	සංචාරක (උප අංශය)	එකතුව
කළමනාකරුවන්	0.9	4.2	5.5	9.9	9.5	9.9	7.8
වෘත්තිකයින්	0.0	4.1	8.4	7.2	12.3	10.6	8.6
ආශ්‍රිත වෘත්තිකයින්	0.1	3.6	12.0	8.1	6.8	9.1	6.2
සේවා සහ විකුණුම් සේවකයන්	0.3	5.0	3.8	40.7	41.4	26.4	28.8
ලිපිකරු සහාය සේවකයන්	3.4	7.4	9.9	12.4	11.5	16.3	10.5
පුහුණු කෘෂිකාර්මික, වන විද්‍යා සහ ධීවර	16.8	0.9	0.0	1.2	0.1	2.2	0.9
ශිල්පීය සහ ආශ්‍රිත කර්මාන්ත සේවකයන්	0.6	12.4	13.4	2.7	2.1	8.4	5.6
යන්ත්‍රාගාර සහ යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරුවන් සහ එකලස්කරුවන්	0.6	39.6	17.9	7.0	2.8	5.1	14.6
ප්‍රාථමික රැකියාවන්	73.3	22.7	29.3	10.7	13.4	12.0	16.9

මූලාශ්‍රය- labour Demand Survey -2017 (ජන හා සංඛ්‍යාලේඛණ දෙපාර්තමේන්තුව)

9. ඉහළ ශ්‍රම ඉල්ලුමක් ඇති රැකියා (ප්‍රධාන රැකියා 30ක් අනුව දක්වා ඇත) - 2017

වෘත්තිය	සුරැකි ප්‍රමාණය	ප්‍රතිශතය
Sewing Machine Operators	77,189	15.5
Security Guards	57,008	11.5
Other Manufacturing Labourers	39,397	7.9
Shop Sales Assistants	28,180	5.7
Advertising and Marketing Professionals	21,067	4.2
Commercial and Sales Representatives	19,775	4.0
Cleaners and Helpers in Offices, Hotels and Other Establishments	18,614	3.7
Manufacturing Supervisors	8,921	1.8
General Office Clerks	8,732	1.8
Stall and Market Salespersons	8,273	1.7
Cashiers and Ticket Clerks	8,011	1.6
Tailors, Dressmakers, Furriers and Hatters	7,772	1.6
Hand Packers	7,398	1.5
Carpenters and Joiners	5,253	1.1
Building Construction Labourers	5,174	1.0
Waiters	4,967	1.0
Customer Relations Officer	4,843	1.0
Sewers, Embroiders and Related Workers	4,572	0.9
Mechanical Engineering Technicians	4,407	0.9
Hairdressers	4,358	0.9
Motor Vehicle Mechanics and Repairers	4,048	0.8
Beauticians and Related Workers	3,896	0.8
Insurance Representatives	3,835	0.8
Tea Pluckers	3,827	0.8
Accounting Associate Professionals	3,642	0.7
Creative and Performing Artists NEC	3,347	0.7
Cleaning and Housekeeping Supervisors in Offices, Hotels and Other Establishments	3,268	0.7
Stock Clerks	3,242	0.7
Nursing Professionals	3,230	0.6
Heavy Truck and Lorry Drivers	3,142	0.6

මූලාශ්‍රය- labour Demand Survey -2017 (ජන හා සංඛ්‍යාලේඛණ දෙපාර්තමේන්තුව)

09.

සාමාන්‍ය දැනීම සඳහා තොරතුරු

යුනෙස්කෝ නව ලෝක උරුම

යුනෙස්කෝ ලෝක උරුම ලැයිස්තුවට තවත් ස්ථාන 22 ක් අලුතෙන් එකතු විය. 2017 ජූලි 9 - 12 දිනවල පැවැති ලෝක උරුම කමිටුවේ 41 වැනි සැසිවාරයේදී ඒවා ප්‍රකාශයට පත් කෙරිණි. නව ස්ථාන 22 අතර ඇංගෝලාව, එරිත්‍රියාව සහ අප්‍රිකාවේ උරුම ද ඇතුළත් ය. ඇංගෝලාව සහ එරිත්‍රියාව ලෝක උරුම ලැයිස්තුවට ඇතුළත්ව සිටින්නේ පළමු වතාවටය.

1. ඇප්‍රෝඩිමියස් -තුර්කිය
2. අස්මාරා : අප්‍රිකාවේ නූතන නගරය, - එරිත්‍රියාව
3. ස්වියාජක්හි දෙවමැදුර සහ පූජක ආග්‍රසව -රුසියානු සමූහාණ්ඩුව
4. ස්වාබියන් පුරා හි ගල්ගුහා සහ අරිෂ් යුගය අයත් සිතුවම් - ජර්මනිය
5. හෙබ්‍රොන් / අල් බලිල් පැරැණි නගරය -පලස්තීනය
6. අහමදාබාද් ඓතිහාසික නගරය ඉන්දියාව
7. යාෂ්ඩ් පුරාණ නගරය - ඉරානය
8. කුජාටා ග්‍රීන්ලන්ඩ් - ඩෙන්මාර්කය
9. කුලංශ්මු -චීනය
10. බන්ෂා කොංගෝ - පුරාණ කොංගෝ රාජධානියේ අගනුවර නෂ්ටාවශේෂ - ඇංගෝලාව
11. ඔකිනොෂිමා, පූජනීය දූපත සහ මුනකතා පළාතේ ඊට සම්බන්ධ ස්ථාන - ජපානය
12. තපුත පුවතෝ - ප්‍රංශය
13. ටර්නොවිස්කි ගෝර් ඊයම්, රිදී, සින්ක් ආකර සහ භූගත ජල කළමනාකරණ පද්ධතිය - පෝලන්තය
14. සම්බෝ ප්‍රෙයිකුත් විහාර පෙදෙස හා ඉෂාන්පුරා හි පුරාවිද්‍යාත්මක ස්ථාන - කාම්බෝජය
15. ඉංගිරිසි ලේක් දිස්ත්‍රික්කය - එක්සත් රාජධානිය සහ උතුරු අයර්ලන්තය
16. මැලොංගෝ වාප්පු පුරාවිද්‍යාත්මක පෙදෙස - බ්‍රසීලය
17. 15 - 17 සියවස්වල වැනීසියානු ආරක්ෂක කටයුතු ක්‍රොස්මියාව, ඉතාලිය, මොන්ටිනිග්‍රෝ
18. කොමානි සංස්කෘතික භූ දර්ශනය ද. - අප්‍රිකාව
- 19 . ඔවුරියා භූ දර්ශන - මොංගෝලියාව
20. ලොස් ඇලර්සස් ජාතික උද්‍යානය - ආජන්ටිනාව
21. කිංග්හයි හෝ මිල් - චීනය
22. වයිමාර්හි Bauhaus පාසල සහ Dessau සහ Bernau - ජර්මනිය

9.2 නූතන ලෝක පුදුම හත (New 7 Wonder of the World)

නම	ස්ථානය,රට	පින්තූරය	වර්ෂය
1 Taj Mahal ටජ්මහල්	ඉන්දියාවේ උත්තර ප්‍රදේශයේ අග්‍රා නගරය		ක්‍රි.ව 1632
2 Machu Picchu මාචු පිචු නගරය	පේරු		ක්‍රි.ව 1438
3 Great Wall of China චීන මහා ප්‍රාකාරය	චීනය		ක්‍රි.පූ 700
4 Petra පෙට්‍රා නගරය	ජෝර්දානය		ක්‍රි.පූ 312
5 Colosseum කොලෝසියම	ඉතාලියේ රෝම නගරය		ක්‍රි.ව 70
6 Chichen Itza චිචෙන් ඉට්සා පූජනීය නගරය	මෙක්සිකෝව		ක්‍රි.ව 600
7 Christ the Redeemer ක්‍රිස්තුන් වහන්සේගේ ප්‍රතිමාව	බ්‍රසීලයේ රියෝද ජෙනයිරෝ නුවර		ක්‍රි.ව 1931

මූලාශ්‍රය- <http://www.nawalowadenuma.com/2015/04/new-7-wonders-of-world.html>

ස්වාභාවික සම්පත් සංරක්ෂණය පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සංගමය (IUCN)

පරිසරය පිළිබඳ සුවිශේෂී අවධානයෙන් යුක්තව ලෝක මට්ටමෙන් බිහි වූ ප්‍රථම සංවිධානය වන්නේ(IUCN) පාරිසරික සංරක්ෂණය පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සංගමයි. වත්මන් මූලස්ථානය ස්විට්සර්ලන්තයේ ග්ලැන්ඩ් නගරයේ පිහිටා තිබේ. IUCN හි ක්‍රියාකාරී තේමාව වන්නේ “මිනිසාගේ ස්වාභාවික පරිසරයේ සදාකාලික පැවැත්ම සහතික කිරීම උදෙසා විද්‍යාත්මක පදනමක් සහිත ක්‍රියාකාරිත්වයක් පවත්වාගෙන යාමයි”. ප්‍රධාන අරමුණක් වන්නේ “මිහිපිට ඇති කිසිදු ශාක හෝ සත්ත්ව විශේෂයක් වඳ වීමේ තර්ජනයට ලක් නොවන පරිදි ඒවායේ ආරක්ෂව සහතික කරලීම සඳහා ක්‍රමෝපායන් යෙදවීමයි. එකී අරමුණ මූලික කොටගෙන 1914 දී වඳවී යාමේ තර්ජනයට ලක්ව සිටින සත්ත්ව හා ශාක විශේෂ පිළිබඳ දත්ත හා තොරතුරු ඇතුලත් ප්‍රකාශනයක් වන රතු දත්ත පොත (red data book) පලකිරීමට පියවර ගන්න ලදී.

රතු දත්ත වර්ගීකරණය

වඳ වී ගිය Extinct (EX)

පරම්පරා ගත ගහනයෙන් තොර වූ Extinct in the Wild (EW)

වඳවී යාමේ උග්‍ර තර්ජනයට ලක්වූ Critically Endangered (CR)

වඳ වී යාමේ ඉහල අවධානමක් ඇති Endangered (EN)

අනතුරට ලක්විය හැකි Vulnerable Species (VU)

අවදානම හමුවේ ඇති Near Threatened (NT)

අවම අවදානමේ ඇති Least Concern (LC)

දත්ත ඌණතා සහිත Data Deficient (DD)

වර්ගීකරණයට ලක් නොකළ Not Evaluated (NE)

1. වඳ වී ගිය Extinct (EX)

විශේෂයකට අයත් අවසාන ජීවියන් මිය ගොස් ඇති අතර අදාළ විශේෂයේ නව පරපුරක් බිහි කිරීම සඳහා කිසිදු සත්ත්වයෙක් වාර්තා නොවෙන බවට පැහැදිලි සාක්ෂ්‍ය සහිත සත්ත්ව හා ශාක විශේෂ මෙම වර්ගීකරණයට ඇතුළත් කෙරේ.

පරිනාමය වීම, ජානමය ගැටලු, වාස භූමි අහිමි වීම, විලෝපිකයන්ට ගොදුරු වීම, යැපෙන්නන්ගේ වඳවී යාම

ස්තෝමන අවදි පසු කිරීම, ස්වභාවික වරණය

ප්‍රධානතම උදාහරණය ඩයිනෝසිරස්ය. ඔවුන් මිනීමකින් සම්පූර්ණයෙන් වඳවී ගොස් තිබේ. ඊට අමතරව දඩයම් කිරීම හේතුවෙන් පැසෙන්ජර් පිගන් පක්ෂියා ,

Golden Toad, Hasstles' eagle, Dodo පක්ෂියා මෙන්ම සමනල විශේෂ බොහොමයක් ද මේ වනවිට ලෝකයෙන් සඳහටම වඳ වී ගොස් තිබේ.

Wooly Mammoth, Javan Tiger, Atlas Bear, Japanese Sea Lion

2. පරම්පරාගත ගහනයෙන් තොර වූ - වනයේ පරිසරයෙන් නෂ්ට වූ - Extinction in Wild (EW)

පෙර වාර්තා වූ පරම්පරා ගත ගහනයන් හා සංසන්දනය කරන විට අතිශය පසුබැස්මක් වාර්තාවන විශේෂ මීට අයත් වේ. උදා:- Pinta Island Tortoise

ගලපගොස් දූපතේදී හඳුනා ගන්නා ලද අවසාන සත්ත්වයා 2012 දී මිය ගිය අතර Lonesome Gorge යනුවෙන් හැඳින්විය.

Hawaiian Crow, Alagoas Curassow, Guam Rail, Red Wolf Java Rhino

3. වඳ වී යාමේ උග්‍ර තර්ජනයට ලක් වූ - අතිශය අන්තරායට ලක් වූ - Critically Endanger (CE)

වඳ වී යාමේ උග්‍ර තර්ජනයට ලක් වූ ජීවී විශේෂ මෙම වර්ගීකරණයට එතුළත් කෙරේ. වර්තමානයේ සත්ව විශේෂ 2139ක් හා ශාක විශේෂ 1831ක් මෙයට ඇතුළත් කර ඇත.

Cross River Gorilla, Sumatran Orangutan, Silky Sifaka, Delacour's langur, Golden Head Langur

4. වඳ වී යාමේ ඉහල අවදානමක් ඇති Endangered (EN)

Asian Elephant, African Penguin, Tiger, Persian Lepord, Volcano Rabbit, Giant Panda, Green Sea Turtle

5. අනතුරට ලක්විය හැකි (Vulnerable Species) නුදුරු අනාගතයේ දීම වද වී යාමේ අනතුරට ලක් විය හැකි සත්ව කාණ්ඩ මෙයට ඇතුළත් කෙරේ.

African Elephant, American paddlefish, Clouded Leopard, Cheetah, Red Panda, Mountain Zebra, Fossa, Galapagos Tortoise, Gaur, Blue-eyed cockatoo, Golden Hamster

6. අවදානම හමුවේ ඇති near Threatened (NT)

African Grey Parrot, American Bison, Starry blenny, Asian Golden Cat, Blue-billed Duck, Emperor Goose

Emperor Penguin, Eurasian Curlew, Jaguar, Leopard, Magellanic Penguin,

7. අවම අවදානමේ පවතින Least Concern (LC)

American Alligator, American Crow, Indian Peafowl, Baboon, Bald Eagle, Brown Bear
Brown Rat, Brown-throated sloth, Cane Toad, Common Wood Pigeon, Cougar, Common Frog

Orca, Giraffe

8. දත්ත ලාභයා සහිත Data Deficient (DD)

9. වර්ගීකරණයට ලක් නොවූ Not Evaluated (NE)

Amazon tree boa, Arnhold's Mouse Lemur, Ayu, Bicolour parrotfish, Black-headed Python

Black Swallower, Blue Malaysian Coral Snake, Brown Marmorated Stink Bug, Candiru, Children's python

Chinese high fin banded shark, Clown Loach, Chubby flashlight fish

මත්ස්‍යයන්

දුම්බර පෙනියා - *Puntius martenstyni*

පතිරණ සාලයා - *Devario Pathirana*

බන්දුල පෙනියා - *Puntius bandula*

බුලත් හපයා - *Puntius nigrofasciatu*

හීන මස්සා - *Puntius pleurotaenis*

ලේ තිත්තයා - *Puntius titteya*

හල් මල් දණ්ඩියා - *Rasboroides vaterifloris*

උරගයන්

මුදු කරවලා - *Bungarus ceylonicus*

පලා පොලගා - *Trimeresurus trigonocephalus*

ක්ෂීරපායින්

කළු වදුරා *Trachypithecus vetulus*

රිලවා - *Macaca sinica*

රන් හෝතඹුවා - *Paradoxyrus zeylonensis*

පක්ෂීන්

ශ්‍රී ලංකාවේ අළු කැදැත්තා - *Ocyeros gingalensis*

පිතකන් කොන්ඩියා - *Pycnonotus penicillatus*

සැලළිහිණියා - *Gracula indica*

අළු ගිරවා - *Centropus calthropae*

නිරසාර සංවර්ධනය අභිමතාර්ථ

2015 සැප්තැම්බර් 25 දින නිව්යෝර්ක් නුවර රැස් වූ එක්සත් ජාතීන්ගේ මහා සමුළුවේ දී ඒකමතිකව සම්මත කර ගන්නා ලද “නිරසාර සංවර්ධනය සඳහා 2030 න්‍යාය පත්‍රය” මගින්, ධරණීය සංවර්ධනය සඳහා වූ අභිමතාර්ථ 17ක් ද, ඒ සඳහා ඉලක්ක 169 ක් ද, එම ඉලක්ක ලඟා කර ගැනීම මැන බැලීම සඳහා නිර්ණායක 244 ක් ද හඳුන්වා දෙන ලදී.

01. End poverty in all its forms everywhere

සෑම තැනක ම ඇති සෑම ආකාරයක ම දිළිඳුකම දුරලීම .

02. End hunger, achieve food security and improved nutrition and promote sustainable agriculture

සාගින්න දුරලා ආහාර සුරක්ෂිතභාවය ඇති කිරීම, පෝෂණය වැඩිදියුණු කිරීම සහ නිරසාර කෘෂිකර්මාන්තයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම .

03.Ensure healthy lives and promote well-being for all at all ages

සෑම වයසකදී ම සෞඛ්‍ය සම්පන්න හා හොඳ ජීවිතයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම .

04.Ensure inclusive and equitable quality education and promote lifelong learning opportunities for all

කාටත් පිවිසිය හැකි සාධාරණ, ගුණාත්මක අධ්‍යාපනයක් හා ජීවිත කාලය පුරා ම අධ්‍යාපනය ලබා ගැනීමට සෑමට තිබෙන අයිතිය ප්‍රවර්ධනය කිරීම .

05. Achieve gender equality and empower all women and girls

ස්ත්‍රී පුරුෂ සමානාත්මතාව තහවුරු කිරීම හා සියලු කාන්තාවන් හා ගැහැනු ළමයින් ශක්තිමත් කිරීම.

06. Ensure availability and sustainable management of water and sanitation for all

සෑම ළමයා හා සනීපාරක්ෂාව තහවුරු කිරීම හා ඒවා විරස්ථායී ලෙස කළමනාකරණය

07. Ensure access to affordable, reliable, sustainable and modern energy for all

සෑම ළමයාට පහසුවෙන්, විශ්වාසදායී ලෙස හා ස්ථාවර ලෙස නවීන බලශක්ති වෙත ප්‍රවේශය ලබා දීම

08. Promote sustained, inclusive and sustainable economic growth, full and productive employment and decent work for all

යහපත් ගුණාංග ඇතුළත් කර ගත්, නිරසාර ආර්ථික වර්ධනයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම. සියලු දෙනාට පූර්ණ රැකියා නියුක්තිය හා මනා වැඩ අවස්ථා .

09. Build resilient infrastructure, promote inclusive and sustainable industrialization and foster innovation

අවශ්‍යතාවන්ට හැඩගැසිය හැකි අන්දමින් යටිතල පහසුකම් ගොඩනැගීම. යහපත් ගුණාංග ඇතුළත් කරගත්, නිර්මාණශීලීත්වයට ඉඩ සලසන නිරසාර කර්මාන්තකරණයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

10. Reduce inequality within and among countries

රටවල් තුළ හා රටවල් අතර අසමානතා අවම කිරීම .

11. Make cities and human settlements inclusive, safe, resilient and sustainable

නගර හා මානව ජනාවාස මිනිසුන්ට හිතකර, ආරක්ෂිත, අවශ්‍යතාවන්ට හැඩගැසිය හැකි, නිරසාර තැන් බවට පත් කිරීම .

12. Ensure sustainable consumption and production patterns

නිරසාර පාරිභෝජනය හා නිෂ්පාදනය තහවුරු කිරීම

13. Take urgent action to combat climate change and its impacts

දේශගුණික විපර්යාස හා එහි බලපෑම් අවම කිරීමට කඩිනම් ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම .

14. Conserve and sustainably use the oceans, seas and marine resources for sustainable development

ධරණීය සංවර්ධනය සඳහා ඉවහල් වන පරිදි මුහුද හා සාමුද්‍රික සම්පත් සුරක්ෂා කිරීම හා දරා ගත හැකි අන්දමින් පරිභරණය කිරීම.

15. Protect, restore and promote sustainable use of terrestrial ecosystems, sustainably manage forests, combat desertification, and halt and reverse land degradation and halt biodiversity loss

විශ්ව පාරිසරික පද්ධතිය සුරක්ෂා කිරීම, ප්‍රතිෂ්ඨාපනය කිරීම හා දරා ගත හැකි අන්දමින් පරිභරණය කිරීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම. වනාන්තර ධරණීය ලෙස කළමනාකරණය. භූමිය හා ජෛව විවිධත්වය විනාශ වීම නැවැත්වීම.

16. Promote peaceful and inclusive societies for sustainable development, provide access to justice for all and build effective, accountable and inclusive institutions at all levels

ධරණීය සංවර්ධනය සඳහා සාමකාමී හා සහභාගී සමාජයන් ප්‍රර්ධනය කිරීම. සැමට යුක්තිය ලබා දීම, සෑම මට්ටමකදී ම කාර්යක්ෂම, වගවීමක් ඇති, සහභාගී ආයතන ගොඩනැගීම .

17.Strengthen the means of implementation and revitalize the global partnership for sustainable development

ධරණීය සංවර්ධනය ක්‍රියාත්මක කිරීම හා ඒ වෙනුවෙන් වන ගෝලීය සහභාගීත්වය පණගැන්වීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ශක්තිමත් කිරීම.

එක්සත් ජාතීන්ගේ 2030 තිරසාර සංවර්ධනය සඳහා වූ තිරසාර සංවර්ධන අරමුණු හා සම්බන්ධ ශ්‍රී ලංකාවේ වැඩිදුර තොරතුරු පහත සඳහන් වෙබ් අඩවි තුළින් ලබා ගත හැක.

<https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:11200:0::NO::P11200>

COUNTRY_ID:103172

<http://www.statistics.gov.lk/sdg/index.php>

<https://unstats.un.org/sdgs/indicators/database/?area=LKA>

එක්සත් ජාතීන්ගේ 2030 තිරසාර සංවර්ධනය සඳහා වූ තිරසාර සංවර්ධන අරමුණු හා සම්බන්ධ ලෝක මට්ටමේ වැඩිදුර තොරතුරු පහත සඳහන් වෙබ් අඩවි තුළින් ලබා ගත හැක.

<http://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>

9.3 නොබෙල් ත්‍යාගලාභීන් -2016-2017-2018

	2016	2017	2018
භෞතික විද්‍යාව (Physics)	ජේ. මිෂෙල් කොස්ටර්ලිට්ස් (J. Michael Kosterlitz)	ක්‍රිප් ත්‍රෝන් (Kip Thorne)	ආතර් අශ්කින් (Arthur Ashkin)
	ඩේවිඩ් තෝව්ලස් (David J.Thouless)	බැරි බැරිෂ් (Barry Barish)	ජෙරාඩ් මොරො (Gerard Mourou)
රසායන විද්‍යාව (Chemistry)	ෆ්‍රේසර් ස්ටොඩාට්ස් (Fraser Stoddart)	රිචඩ් හෙන්ඩර්සන් (Richard Henderson)	ප්‍රැන්සස් එච්. ආර්නෝල්ඩ් (Frances H. Arnold)
	බෙන් ෆෙරිංගා (Ben Feringa)	ජැකස් ඩියුබොචෙට් (Jacques Dubochet)	ජෝර්ජ් පී.ස්මිත් (George P. Smith)
	ජේන් පියර් සර්වේජ් (Jean Pierre Sauvage)	ජෝචම් ෆ්‍රැන්ක් (Joachim Frank)	සර්.ග්‍රෙගරි පී.වින්ටර් (Sir Gregory P. Winter)
කායික විද්‍යාව (Physiology)	යොෂිනෝරි ඔහ්සුම් (Yoshinori Ohsumi)	මයිකල් ඩබ්ලිව්. යන්ග් (Michael W.Young)	James P. Allison ජෙම්ස් පී. ඇලිසන්
		මයිකල් රොස්බාෂ් (Michael Rosbash)	Tasuku Honjo තසුකු හන්ජො
		ජෙෆ්රි සී.හෝල් (Jeffrey C.Hall)	
සාමය (Peace Prize)	ජුවාන් මැනුවෙල් සැන්ටොස් (Juan Manuel Santos)	න්‍යෂ්ටික අවිආයුධ වැළැක්වීමේ ජාත්‍යන්තර ව්‍යාපාරය (Intrnational Campaign to Abolish Nuclear Weapons(ICAN))	ඩෙනිස් Denis Mukwege නාදියා මුරාඩ් Nadia Murad

10. විස්තරාත්මක සටහන්

වැඩ කරන වයසේ ජනගහනය

රටක ජන සංඛ්‍යාවෙන් ආර්ථික කටයුත්තක නියැලිය හැකි, එනම් වැඩ කළ හැකි වයසේ පසුවන සියලු ජන සංඛ්‍යාව මින් අදහස් වේ. මීට සක්‍රීය ජනගහනය සහ අක්‍රීය ජනගහනය යන කොටස් දෙකම ඇතුළත් වේ. මෙහි අවම සහ උපරිම වයස් සීමාවන් රටින් රටට වෙනස් වේ. සාමාන්‍යයෙන් අන්තර්ජාතික පිළිගැනීමට අනුව අවුරුදු 15ට වැඩි සහ 60ට අඩු වයසේ පසුවන සියලු පුද්ගලයන් වැඩ කළ හැකි වයසේ පසුවන ජන සංඛ්‍යාව ලෙස සැලකේ.

ශ්‍රම බලකාය

වැටුපක් හෝ වෙනත් ආර්ථික ප්‍රතිලාභයක් අපේක්ෂාවෙන් ශ්‍රමය සැපයීමට ඉදිරිපත් වන ජන කොටස වේ. මෙය ආර්ථික වශයෙන් ක්‍රියාශීලී ජන සංඛ්‍යාව ලෙස ද සැලකේ. දැනට වයස අවුරුදු 15ට වැඩි සේවා නියුක්ත පුද්ගලයන් සහ සේවා වියුක්ත පුද්ගලයන් යන කොටස් දෙකම මෙයට අයත් වේ

ශ්‍රම බලකා සහභාගීත්ව අනුපාතය

රටක ශ්‍රම බලකාය ඒ රටේ වැඩ කළ හැකි වයසේ පසුවන ජන සංඛ්‍යාවේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස දැක්වීම ශ්‍රම බලකා සහභාගීත්ව අනුපාතිකය ලෙස හඳුන්වයි.

$$\text{ශ්‍රම බලකා සහභාගීත්ව අනුපාතිකය} = \frac{\text{ශ්‍රම බලකාය}}{\text{වැඩ කළ හැකි වයසේ පසුවන ජනගහනය}} \times 100$$

සේවා නියුක්තිය

වැටුපකට හෝ වෙනත් ආර්ථික ප්‍රතිලාභයක් අපේක්ෂාවෙන් දැනට ආර්ථික කටයුතුවල නියැලී සිටින පුද්ගලයන් සේවා නියුක්ත ජන සංඛ්‍යාව ලෙස හැඳින්වේ. වැටුප් ලබන්නන් (රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශයේ සේවකයින්), සේවා යෝජකයන්, ස්වයං රැකියාවල නියුක්ත වූවන් සහ ගෙවීමක් නොලද පවුලේ ශ්‍රමිකයන් මීට අයත් වේ.

සේවා නියුක්ති අනුපාතය

රටක මුළු සේවා නියුක්ත ජන සංඛ්‍යාව ඒ රටේ ශ්‍රම බලකායෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස දැක්වීම සේවා නියුක්ත අනුපාතය වේ.

$$\text{සේවා නියුක්ති අනුපාතය} = \frac{\text{මුළු සේවා නියුක්ති ජනසංඛ්‍යාව}}{\text{ශ්‍රම බලකාය}} \times 100$$

සේවා වියුක්තිය

දැනට රැකියාවක් නොමැති එහෙත් රැකියාවක් සොයමින් හෝ රැකියාවක් අපේක්ෂාවෙන් සිටින ජන සංඛ්‍යාව සේවා වියුක්තියට අයත් වේ.

සේවා වියුක්ති අනුපාතය

රටක මුළු සේවා වියුක්ත ජන සංඛ්‍යාව ඒ රටේ ශ්‍රම බලකායෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස දැක්වීම සේවා වියුක්ති අනුපාතය වේ.

$$\text{සේවා වියුක්ති අනුපාතය} = \frac{\text{මුළු සේවා වියුක්ති ජනසංඛ්‍යාව} \times 100}{\text{ශ්‍රම බලකාය}}$$

අක්‍රීය ජන සංඛ්‍යාව

වැඩ කළ හැකි වයසේ පසුවන එහෙත් ශ්‍රම බලකායට අයත් නොවන ජන සංඛ්‍යාව මින් අදහස් වේ. පූර්ණ කාලීන ශිෂ්‍යයන්, ස්ව කැමැත්තෙන් රැකියා නොකරන්නන් සහ රැකියාවක නිරත විය නොහැකි ආබාධ සහිත පුද්ගලයන් මීට ඇතුළත් වේ.

දළ දේශීය නිෂ්පාදනය (Gross Domestic Production)

වසරක කාලයක් තුළ රටක ජනතාවක් විසින් නිෂ්පාදනය කරනු ලබන සමස්ත භාණ්ඩ හා සේවාවන්ගේ මූල්‍ය වටිනාකමයි.

දළ ජාතික නිෂ්පාදනය (Gross National Production)

$$\text{දළ ජාතික ආදායම} = \text{දළ දේශීය නිෂ්පාදනය} + \text{ඉද්ධ විදේශ ප්‍රාථමික ආදායම}$$

$$(\text{ඉද්ධ විදේශ ප්‍රාථමික ආදායම} = \text{වෙනත් රටවලින් ලැබූ} - \text{වෙනත් රටවලට ගෙවූ} \\ \text{ප්‍රාථමික ආදායම} \quad \text{ප්‍රාථමික ආදායම})$$

දළ දේශීය නිෂ්පාදනය (GDP)	=	දළ ජාතික නිෂ්පාදනය (GNP)	+	දේශීය වශයෙන් සිදු කළ විදේශීය ආයෝජනයෙහි නිෂ්පාදනය	-	විදේශීය වශයෙන් දේශීය ආයෝජනයෙහි නිෂ්පාදනය
--------------------------------	---	--------------------------------	---	--	---	--

ඒක පුද්ගල ආදායම

රටක දළ ජාතික ආදායමින් ඒ රටේ එක් පුද්ගලයකුට අයත් වන ආදායම මින් අදහස් වේ.

$$\text{ඒක පුද්ගල දළ ජා ආදායම} = \frac{\text{වර්තන මිල අනුව ද.ජා නිෂ්පාදනය}}{\text{ජන සංඛ්‍යාව} \times \text{ඇ. ඩොලරයකට රුපියල් ප්‍රමාණය}}$$

ජනගහන වර්ධන අනුපාතය

ස්වභාවික වර්ධන අනුපාතයේත් ශුද්ධ සංක්‍රමණ අනුපාතයේත් එකතුවයි.

ස්වභාවික වර්ධන වේගය

දළ උපත් අනුපාතය හා දළ මරණ අනුපාතය අතර ප්‍රතිශතය වැඩිවීමයි.

දළ උපත් අනුපාතය

පුද්ගලයන් 1000 කට ඇති සජීවි උපත් සංඛ්‍යාවයි. (වර්ෂයක කාලයක් තුළ)

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ හා මූලාශ්‍ර

www.cbsl.com	ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වෙබ් අඩවිය.
www.un.org	එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයේ වෙබ් අඩවිය
www.ilo.org	ජාත්‍යන්තර කම්කරු සංවිධානයේ වෙබ් අඩවිය
www.worldbank.org-	ලෝක බැංකු වෙබ් අඩවිය.
www.imf.org	ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල වෙබ් අඩවිය
www.who.int	ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධාන වෙබ් අඩවිය.
www.census .gov	ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන වෙබ් අඩවිය.
සාමාන්‍ය දැනීම සඳහා තොරතුරු	ප්‍රවෘත්ති පත්‍ර හා අන්තර් ජාලය

